

Ústav experimentální botaniky, v. v. i.
Akademie věd České republiky
Rozvojová 263, 165 02 Praha 6

Příkaz ředitele č. 1/2016

o práci s chemickými látkami

Na základě požadavků Hygienické stanice hlavního města Prahy a v souladu s těmito právními normami (zákonem č. 350/2011 Sb. O chemických látkách a chemických směsích, zákonem č. 258/2000 Sb. O veřejném zdraví, ve znění zákona č. 267/2015 Sb. a nařízeních evropské komise č. 1272/2008 (CLP/GHS), č. 790/2009 a č. 286/2011).

Všichni zaměstnanci ÚEB AV ČR, v.v.i., kteří pracují s chemickými látkami ve smyslu výše uvedených právních norem, musí být prokazatelně seznámeni s přílohami 1 až 3 tohoto příkazu ředitele. Tato povinnost se vztahuje rovněž na osoby, které pracují v laboratořích ÚEB AV ČR, v.v.i. a nejsou zaměstnanci ústavu (např. diplomanti, stážisté, zahraniční návštěvy apod.). Školení zajistí vedoucí laboratoří do 30. září 2016. Pro nově nastupující zaměstnance bude seznámení s výše uvedenými přílohami součástí vstupního školení. Jmenný seznam zaměstnanců prokazatelně seznámených s těmito přílohami (ve formě prezenční listiny nebo záznamu o školení) bude trvale uložen u jednotlivých vedoucích laboratoří.

Přílohy tohoto příkazu ředitele musí být kdykoli přístupné každému zaměstnanci, včetně cizinců pracujících v ÚEB AV ČR, v.v.i.. Pro jejich potřebu jsou uvedené přílohy k dispozici v anglické verzi. Všichni zaměstnanci jsou povinni se před započítím práce seznámit s nebezpečnými vlastnostmi látek podle výše zmíněných příloh a dodržovat pokyny bezpečné práce. Údaje obsažené v citovaných přílohách jsou pouze orientačního charakteru a nenahrazují další podrobné informace uváděné např. v literatuře či bezpečnostních listech.

Platnost: 24. srpna 2016
Účinnost: 24. srpna 2016

ÚSTAV EXPERIMENTÁLNÍ BOTANIKY AV ČR, v.v.i.
ředitelství
Rozvojová 263, Praha 6 - Lysolaje, PSČ 165 02
IČO: 61389030

RNDr. Martin Vágner, CSc.
ředitel ÚEB AV ČR

Přehled H-vět

Příloha č. 1

H-věty jsou pro standardní věty o nebezpečnosti chemických látek a jejich směsí. Jsou součástí Globálně harmonizovaného systému klasifikace a označování chemikálií a nahrazují dřívější R-věty se stejným účelem a obdobným obsahem.

H200	Nestabilní výbušnina.
H201	Výbušnina; nebezpečí masivního výbuchu.
H202	Výbušnina; vážné nebezpečí zasažení částicemi.
H203	Výbušnina; nebezpečí požáru, tlakové vlny nebo zasažení částicemi.
H204	Nebezpečí požáru nebo zasažení částicemi.
H205	Při požáru může způsobit masivní výbuch.
H220	Extrémně hořlavý plyn.
H221	Hořlavý plyn.
H222	Extrémně hořlavý aerosol.
H223	Hořlavý aerosol.
H224	Extrémně hořlavá kapalina a páry.
H225	Vysoce hořlavá kapalina a páry.
H226	Hořlavá kapalina a páry.
H228	Hořlavá tuhá látka.
H240	Zahřívání může způsobit výbuch.
H241	Zahřívání může způsobit požár nebo výbuch.
H242	Zahřívání může způsobit požár.
H250	Při styku se vzduchem se samovolně vznítí.
H251	Samovolně se zahřívá: může se vznítit.
H252	Ve velkém množství se samovolně zahřívá; může se vznítit.
H260	Při styku s vodou uvolňuje hořlavé plyny, které se mohou samovolně vznítit.
H261	Při styku s vodou uvolňuje hořlavé plyny.
H270	Může způsobit nebo zesílit požár; oxidant.
H271	Může způsobit požár nebo výbuch; silný oxidant.
H272	Může zesílit požár; oxidant.
H280	Obsahuje plyn pod tlakem; při zahřívání může vybuchnout.
H281	Obsahuje zchlazený plyn; může způsobit omrzliny nebo poškození chladem.
H290	Může být korozivní pro kovy.
H300	Při požití může způsobit smrt.
H301	Toxický při požití.
H302	Zdraví škodlivý při požití.

H304	Při požití a vniknutí do dýchacích cest může způsobit smrt.
H310	Při styku s kůží může způsobit smrt.
H311	Toxický při styku s kůží.
H312	Zdraví škodlivý při styku s kůží.
H314	Způsobuje těžké poleptání kůže a poškození očí.
H315	Dráždí kůži.
H317	Může vyvolat alergickou kožní reakci.
H318	Způsobuje vážné poškození očí.
H319	Způsobuje vážné podráždění očí.
H330	Při vdechování může způsobit smrt.
H331	Toxický při vdechování.
H332	Zdraví škodlivý při vdechování.
H334	Při vdechování může vyvolat příznaky alergie nebo astmatu nebo dýchací potíže.
H335	Může způsobit podráždění dýchacích cest.
H336	Může způsobit ospalost nebo závratě.
H340	Může vyvolat genetické poškození.
H341	Podezření na genetické poškození.
H350	Může vyvolat rakovinu.
H351	Podezření na vyvolání rakoviny.
H360	Může poškodit reprodukční schopnost nebo plod v těle matky.
H361	Podezření na poškození reprodukční schopnosti nebo plodu v těle matky.
H362	Může poškodit kojení prostřednictvím mateřského mléka.
H370	Způsobuje poškození orgánů.
H371	Může způsobit poškození orgánů.
H372	Způsobuje poškození orgánů při prodloužené nebo opakované expozici.
H373	Může způsobit poškození orgánů při prodloužené nebo opakované expozici.
H400	Vysoce toxický pro vodní organismy.
H410	Vysoce toxický pro vodní organismy, s dlouhodobými účinky.
H411	Toxický pro vodní organismy, s dlouhodobými účinky.
H412	Škodlivý pro vodní organismy, s dlouhodobými účinky.
H413	Může vyvolat dlouhodobé škodlivé účinky pro vodní organismy.

Doplňkové informace o nebezpečnosti

EUH 001	Výbušný v suchém stavu.
EUH 006	Výbušný za přístupu i bez přístupu vzduchu.
EUH 014	Prudce reaguje s vodou.

EUH 018	Při používání může vytvářet hořlavé nebo výbušné směsi par se vzduchem.
EUH 019	Může vytvářet výbušné peroxidy.
EUH 044	Nebezpečí výbuchu při zahřátí v uzavřeném obalu.
EUH 029	Uvolňuje toxický plyn při styku s vodou.
EUH 031	Uvolňuje toxický plyn při styku s kyselinami.
EUH 032	Uvolňuje vysoce toxický plyn při styku s kyselinami.
EUH 066	Opakovaná expozice může způsobit vysušení nebo popraskání kůže.
EUH 070	Toxický při styku s očima.
EUH 071	Způsobuje poleptání dýchacích cest.
EUH 059	Nebezpečný pro ozonovou vrstvu.
EUH 201	Obsahuje olovo. Nemá se používat na povrchy, které mohou okusovat nebo olizovat děti.
EUH 201A	Pozor! Obsahuje olovo.
EUH 202	Kyanoakrylát. Nebezpečí. Okamžitě slepuje kůži a oči. Uchovávejte mimo dosah dětí.
EUH 203	Obsahuje chrom (VI). Může vyvolat alergickou reakci.
EUH 204	Obsahuje isokyanáty. Může vyvolat alergickou reakci.
EUH 205	Obsahuje epoxidové složky. Může vyvolat alergickou reakci.
EUH 206	Pozor! Nepoužívejte společně s jinými výrobky. Může uvolňovat nebezpečné plyny (chlor).
EUH 207	Pozor! Obsahuje kadmium. Při používání vznikají nebezpečné výpary. Viz informace dodané výrobcem. Dodržujte bezpečnostní pokyny.
EUH 208	Obsahuje (název senzibilizující látky). Může vyvolat alergickou reakci.
EUH 209	Při používání se může stát vysoce hořlavým.
EUH 209A	Při používání se může stát hořlavým.
EUH 210	Na vyžádání je k dispozici bezpečnostní list.
EUH 401	Dodržujte pokyny pro používání, abyste se vyvarovali rizik pro lidské zdraví a životní prostředí.

Přehled P-vět

Příloha č. 2

P-věty jsou standardizované pokyny pro bezpečné zacházení s chemickými látkami a jejich směsmi. Jsou součástí Globálně harmonizovaného systému klasifikace a označování chemikálií a nahrazují dřívější S-věty se stejným účelem a obdobným obsahem.

P101	Je-li nutná lékařská pomoc, mějte po ruce obal nebo štítek výrobku.
P102	Uchovávejte mimo dosah dětí.
P103	Před použitím si přečtěte údaje na štítku.
P201	Před použitím si obzarejte speciální instrukce.
P202	Nepoužívejte, dokud jste si nepřčetli všechny bezpečnostní pokyny a neporozuměli jim.
P210	Chraňte před teplem/jiskrami/otevřeným plamenem/horkými povrchy. – Zákaz kouření.
P211	Nestříkejte do otevřeného ohně nebo jiných zdrojů zapálení.
P220	Uchovávejte/skladujte odděleně od oděvů/.../hořlavých materiálů.
P221	Provedte preventivní opatření proti smíchání s hořlavými materiály...
P222	Zabraňte styku se vzduchem.
P223	Chraňte před možným stykem s vodou kvůli prudké reakci a možnému náhlému vzplanutí.
P230	Uchovávejte ve zvlhčeném stavu ...
P231	Manipulace pod inertním plynem.
P232	Chraňte před vlhkem.
P233	Uchovávejte obal těsně uzavřený.
P234	Uchovávejte pouze v původním obalu.
P235	Uchovávejte v chladu.
P240	Uzemněte obal a odběrové zařízení.
P241	Používejte elektrické/ventilační/osvětlovací/.../zařízení do výbušného prostředí.
P242	Používejte pouze náradí z nejjiskřícího kovu.
P243	Provedte preventivní opatření proti výbojům statické elektřiny.
P244	Udržujte redukční ventily bez maziva a oleje.
P250	Nevystavujte obrušování/nárazům/.../tření.
P251	Tlakový obal: nepropichujte nebo nespalujte ani po použití.
P260	Nevdechujte prach/dým/plyn/mlhu/páry/aerosoly.
P261	Zamezte vdechování prachu/dýmu/plynu/mlhy/par/aerosolů.
P262	Zabraňte styku s očima, kůží nebo oděvem.
P263	Zabraňte styku během těhotenství/kojení.
P264	Po manipulaci důkladně omyjte ...

P270	Při používání tohoto výrobku nejezte, nepijte ani nekuřte.
P271	Používejte pouze venku nebo v dobře větraných prostorách.
P272	Kontaminovaný pracovní oděv neodnášejte z pracoviště.
P273	Zabraňte uvolnění do životního prostředí.
P280	Používejte ochranné rukavice/ochranný oděv/ochranné brýle/obličejový štít.
P281	Používejte požadované osobní ochranné prostředky.
P282	Používejte ochranné rukavice proti chladu/obličejový štít/ochranné brýle.
P283	Používejte ohnivzdorný/nehořlavý oděv.
P284	Používejte vybavení pro ochranu dýchacích cest.
P285	V případě nedostatečného větrání používejte vybavení pro ochranu dýchacích cest.
P231+232	Manipulace pod inertním plynem. Chraňte před vlhkem.
P235+410	Uchovávejte v chladu. Chraňte před slunečním zářením.
P301	PŘI POŽITÍ:
P302	PŘI STYKU S KŮŽÍ:
P303	PŘI STYKU S KŮŽÍ (nebo s vlasy):
P304	PŘI VDECHNUTÍ:
P305	PŘI ZASAŽENÍ OČÍ:
P306	PŘI STYKU S ODĚVEM:
P307	PŘI expozici:
P308	PŘI expozici nebo podezření na ni:
P309	PŘI expozici nebo necítíte-li se dobře:
P310	Okamžitě volejte TOXIKOLOGICKÉ INFORMAČNÍ STŘEDISKO nebo lékaře.
P311	Volejte TOXIKOLOGICKÉ INFORMAČNÍ STŘEDISKO nebo lékaře.
P312	Necítíte-li se dobře, volejte TOXIKOLOGICKÉ INFORMAČNÍ STŘEDISKO nebo lékaře.
P313	Vyhledejte lékařskou pomoc/ošetření.
P314	Necítíte-li se dobře, vyhledejte lékařskou pomoc/ošetření.
P315	Okamžitě vyhledejte lékařskou pomoc/ošetření.
P320	Je nutné odborné ošetření (viz ... na tomto štítku).
P321	Odborné ošetření (viz ... na tomto štítku).
P322	Specifické opatření (viz ... na tomto štítku).
P330	Vypláchněte ústa.
P331	NEVYVOLÁVEJTE zvracení.
P332	Při podráždění kůže:
P333	Při podráždění kůže nebo vyrážce:
P334	Ponořte do studené vody/zabalte do vlhkého obvazu.

P335	Volné částice odstraňte z kůže.
P336	Omrzlá místa ošetřete vlažnou vodou. Postižené místo netřete.
P337	Přetrvává-li podráždění očí:
P338	Vyjměte kontaktní čočky, jsou-li nasazeny a pokud je lze vyjmout snadno. Pokračujte ve vyplachování.
P340	Přeneste postiženého na čerstvý vzduch a ponechte jej v klidu v poloze usnadňující dýchání.
P341	Při obtížném dýchání přeneste postiženého na čerstvý vzduch a ponechte jej v klidu v poloze usnadňující dýchání.
P342	Při dýchacích potížích:
P350	Jemně omyjte velkým množstvím vody a mýdla.
P351	Několik minut opatrně oplachujte vodou.
P352	Omyjte velkým množstvím vody a mýdla.
P353	Opláchněte kůži vodou/osprchujte.
P360	Kontaminovaný oděv a kůži okamžitě omyjte velkým množstvím vody a potom oděv odložte.
P361	Veškeré kontaminované části oděvu okamžitě svlékněte.
P362	Kontaminovaný oděv svlékněte a před opětovným použitím ho vyperte.
P363	Kontaminovaný oděv před opětovným použitím vyperte.
P370	V případě požáru:
P371	V případě velkého požáru a velkého množství:
P372	Nebezpečí výbuchu v případě požáru.
P373	Požár NEHASTE, dostane-li se k výbušninám.
P374	Haste z přiměřené vzdálenosti a dodržujte běžná opatření.
P375	Kvůli nebezpečí výbuchu haste z dostatečné vzdálenosti.
P376	Zastavte únik, můžete-li tak učinit bez rizika.
P377	Požár unikajícího plynu: Nehaste, nelze-li únik bezpečně zastavit.
P378	K hašení použijte
P380	Vyklidte prostor.
P381	Odstraňte všechny zdroje zapálení, můžete-li tak učinit bez rizika.
P390	Uniklý produkt absorbujte, aby se zabránilo materiálním škodám.
P391	Uniklý produkt seberte.
P301+310	PŘI POŽITÍ: Okamžitě volejte TOXIKOLOGICKÉ INFORMAČNÍ STŘEDISKO nebo lékaře.
P301+312	PŘI POŽITÍ: Necítíte-li se dobře, volejte TOXIKOLOGICKÉ INFORMAČNÍ STŘEDISKO nebo lékaře.
P301+330+331	PŘI POŽITÍ: Vypláchněte ústa. NEVYVOLÁVEJTE zvracení.
P302+334	PŘI STYKU S KŮŽÍ: Ponořte do studené vody/zabalte do vlhkého obvazu.

P302+350	PŘI STYKU S KŮŽÍ: Jemně omyjte velkým množstvím vody a mýdla.
P302+352	PŘI STYKU S KŮŽÍ: Omyjte velkým množstvím vody a mýdla.
P303+361+353	PŘI STYKU S KŮŽÍ (nebo s vlasy): Veškeré kontaminované části oděvu okamžitě svlékněte. Opláchněte kůži vodou/osprchujte.
P304+340	PŘI VDECHNUTÍ: Přeneste postiženého na čerstvý vzduch a ponechte jej v klidu v poloze usnadňující dýchání.
P304+341	PŘI VDECHNUTÍ: Při obtížném dýchání přeneste postiženého na čerstvý vzduch a ponechte jej v klidu v poloze usnadňující dýchání.
P305+351+338	PŘI ZASAŽENÍ OČÍ: Několik minut opatrně vyplachujte vodou. Vyměte kontaktní čočky, jsou-li nasazeny a pokud je lze vyjmout snadno. Pokračujte ve vyplachování.
P306+360	PŘI STYKU S ODĚVEM: Kontaminovaný oděv a kůži okamžitě omyjte velkým množstvím vody a potom oděv odložte.
P307+311	PŘI expozici: Volejte TOXIKOLOGICKÉ INFORMAČNÍ STŘEDISKO nebo lékaře.
P308+313	PŘI expozici nebo podezření na ni: Vyhledejte lékařskou pomoc/ošetření.
P309+311	PŘI expozici nebo necítíte-li se dobře: Volejte TOXIKOLOGICKÉ INFORMAČNÍ STŘEDISKO nebo lékaře.
P332+313	Při podráždění kůže: Vyhledejte lékařskou pomoc/ošetření.
P333+313	Při podráždění kůže nebo vyrážce: Vyhledejte lékařskou pomoc/ošetření.
P335+334	Volné částice odstraňte z kůže. Ponořte do studené vody/zabalte do vlhkého obvazu.
P337+313	Přetrvává-li podráždění očí: Vyhledejte lékařskou pomoc/ošetření.
P342+311	Při dýchacích potížích: Volejte TOXIKOLOGICKÉ INFORMAČNÍ STŘEDISKO nebo lékaře.
P370+376	V případě požáru: Zastavte únik, můžete-li tak učinit bez rizika.
P370+378	V případě požáru: K hašení použijte
P370+380	V případě požáru: Vyklidte prostor.
P370+380+375	V případě požáru: Vyklidte prostor. Kvůli nebezpečí výbuchu haste z dostatečné vzdálenosti.
P371+380+375	V případě velkého požáru a velkého množství: Vyklidte prostor. Kvůli nebezpečí výbuchu haste z dostatečné vzdálenosti.
P401	Skladujte ...
P402	Skladujte na suchém místě.
P403	Skladujte na dobře větraném místě.
P404	Skladujte v uzavřeném obalu.
P405	Skladujte uzamčené.
P406	Skladujte v obalu odolném proti korozi/... obalu s odolnou vnitřní vrstvou.
P407	Mezi stohy/paletami ponechte vzduchovou mezeru.
P410	Chraňte před slunečním zářením.
P411	Skladujte při teplotě nepřesahující ... °C/... °F.

P412	Nevystavujte teplotě přesahující 50 °C/122 °F.
P413	Množství větší než ... kg/... liber skladujte při teplotě nepřesahující ... °C/...°F.
P420	Skladujte odděleně od ostatních materiálů.
P422	Skladujte pod ...
P402+404	Skladujte na suchém místě. Skladujte v uzavřeném obalu.
P403+233	Skladujte na dobře větraném místě. Uchovávejte obal těsně uzavřený.
P403+235	Skladujte na dobře větraném místě. Uchovávejte v chladu.
P410+403	Chraňte před slunečním zářením. Skladujte na dobře větraném místě.
P410+412	Chraňte před slunečním zářením. Nevystavujte teplotě přesahující 50 °C/122 °F.
P411+235	Skladujte při teplotě nepřesahující ... °C/...°F. Uchovávejte v chladu.
P501	Odstraňte obsah/obal ...

REGULATION (EC) No 1272/2008 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL:

Hazard statement: means a phrase assigned to a hazard class and category that describes the nature of the hazards of a hazardous substance or mixture, including, where appropriate, the degree of hazard;

Precautionary statement: means a phrase that describes recommended measure(s) to minimize or prevent adverse effects resulting from exposure to a hazardous substance or mixture due to its use or disposal;

Hazard statements:

The label shall include the relevant hazard statements in accordance with the classification of the hazardous substance or mixture.

The hazard statements shall be worded in accordance with Annex III.

Precautionary statements:

The label shall include the relevant precautionary statements.

The precautionary statements shall be worded in accordance with Part 2 of Annex IV.

Hazard statements (H statements)

H200 – Unstable explosives.

H201 – Explosive; mass explosion hazard.

H202 – Explosive, severe projection hazard.

H203 – Explosive; fire, blast or projection hazard.

H204 – Fire or projection hazard.

H205 – May mass explode in fire.

H220 – Extremely flammable gas.

H221 – Flammable gas.

H222 – Extremely flammable aerosol.

H223 – Flammable aerosol.

H224 – Extremely flammable liquid and vapor.

H225 – Highly flammable liquid and vapor.

H226 – Flammable liquid and vapor.

H228 – Flammable solid.

H240 – Heating may cause an explosion.

H241 – Heating may cause a fire or explosion.

H242 – Heating may cause a fire.

H250 – Catches fire spontaneously if exposed to air.

H251 – Self-heating; may catch fire.

H252 – Self-heating in large quantities; may catch fire.

H260 – In contact with water releases flammable gases which may ignite spontaneously.

H261 – In contact with water releases flammable gases.

H270 – May cause or intensify fire; oxidizer.

H271 – May cause fire or explosion; strong oxidizer.

H272 – May intensify fire; oxidizer.

H280 – Contains gas under pressure; may explode if heated.

H281 – Contains refrigerated gas; may cause cryogenic burns or injury.

- H290** – May be corrosive to metals.
H300 – Fatal if swallowed.
H301 – Toxic if swallowed.
H302 – Harmful if swallowed.
H304 – May be fatal if swallowed and enters airways.
H310 – Fatal in contact with skin.
H311 – Toxic in contact with skin.
H312 – Harmful in contact with skin.
H314 – Causes severe skin burns and eye damage.
H315 – Causes skin irritation.
H317 – May cause an allergic skin reaction.
H318 – Causes serious eye damage.
H319 – Causes serious eye irritation.
H330 – Fatal if inhaled.
H331 – Toxic if inhaled.
H332 – Harmful if inhaled.
H334 – May cause allergy or asthma symptoms or breathing difficulties if inhaled.
H335 – May cause respiratory irritation.
H336 – May cause drowsiness or dizziness.
H340 – May cause genetic defects - *exposure cause the hazard*.
H341 – Suspected of causing genetic defects.
H350 – May cause cancer.
H351 – Suspected of causing cancer.
H360 – May damage fertility or the unborn child.
H361 – Suspected of damaging fertility or the unborn child.
H362 – May cause harm to breast-fed children.
H370 – Causes damage to organs.
H371 – May cause damage to organs.
H372 – Causes damage to organs through prolonged or repeated exposure - *exposure cause the hazard*.
H373 – May cause damage to organs through prolonged or repeated exposure - *exposure cause the hazard*.
H400 – Very toxic to aquatic life.
H410 – Very toxic to aquatic life with long lasting effects.
H411 – Toxic to aquatic life with long lasting effects.
H412 – Harmful to aquatic life with long lasting effects.
H413 – May cause long lasting harmful effects to aquatic life.
- EUH 001** – Explosive when dry.
EUH 006 – Explosive with or without contact with air.
EUH 014 – Reacts violently with water.
EUH 018 – In use, may form flammable/explosive vapor-air mixture.
EUH 019 – May form explosive peroxides.
EUH 044 – Risk of explosion if heated under confinement.
EUH 029 – Contact with water liberates toxic gas.
EUH 031 – Contact with acids liberates toxic gas.
EUH 032 – Contact with acids liberates very toxic gas.
EUH 066 – Repeated exposure may cause skin dryness or cracking.
EUH 070 – Toxic by eye contact.

- EUH 071** – Corrosive to the respiratory tract.
EUH 059 – Hazardous to the ozone layer.
EUH 201 – Contains lead. Should not be used on surfaces liable to be chewed or sucked by children.
EUH 201A – Warning! Contains lead.
EUH 202 – Cyanoacrylate. Danger. Bonds skin and eyes in seconds. Keep out of the reach of children.
EUH 203 – Contains chromium (VI). May produce an allergic reaction.
EUH 204 – Contains isocyanates. May produce an allergic reaction.
EUH 205 – Contains epoxy constituents. May produce an allergic reaction.
EUH 206 – Warning! Do not use together with other products. May release dangerous gases (chlorine)
EUH 207 – Warning! Contains cadmium. Dangerous fumes are formed during use. See information supplied by the manufacturer. Comply with the safety instructions.
EUH 208 – Contains (name of sensitizing substance). May produce an allergic reaction.
EUH 209 – Can become highly flammable in use.
EUH 209A – Can become flammable in use.
EUH 210 – Safety data sheet available on request.
EUH 401 – To avoid risks to human health and the environment, comply with the instructions for use.

Precautionary statements (P statements)

- P101** – If medical advice is needed, have product container or label at hand.
P102 – Keep out of reach of children.
P103 – Read label before use.
P201 – Obtain special instructions before use.
P202 – Do not handle until all safety precautions have been read and understood.
P210 – Keep away from heat/sparks/open flames/hot surfaces. — No smoking.
P211 – Do not spray on an open flame or other ignition source.
P220 – Keep/Store away from clothing/.../combustible materials.
P221 – Take any precaution to avoid mixing with combustibles...
P222 – Do not allow contact with air.
P223 – Keep away from any possible contact with water, because of violent reaction and possible flash fire.
P230 – Keep wetted with...
P231 – Handle under inert gas.
P232 – Protect from moisture.
P233 – Keep container tightly closed.
P234 – Keep only in original container.
P235 – Keep cool.
P240 – Ground/bond container and receiving equipment.
P241 – Use explosion-proof electrical/ventilating/lighting/.../equipment.
P242 – Use only non-sparking tools.
P243 – Take precautionary measures against static discharge.
P244 – Keep reduction valves free from grease and oil.
P250 – Do not subject to grinding/shock/.../friction.
P251 – Pressurized container: Do not pierce or burn, even after use.
P260 – Do not breathe dust/fume/gas/mist/vapors/spray.
P261 – Avoid breathing dust/fume/gas/mist/vapors/spray.
P262 – Do not get in eyes, on skin, or on clothing.
P263 – Avoid contact during pregnancy/while nursing.

- P264** – Wash ... thoroughly after handling.
- P270** – Do not eat, drink or smoke when using this product.
- P271** – Use only outdoors or in a well-ventilated area.
- P272** – Contaminated work clothing should not be allowed out of the workplace.
- P273** – Avoid release to the environment.
- P280** – Wear protective gloves/protective clothing/eye protection/face protection.
- P281** – Use personal protective equipment as required.
- P282** – Wear cold insulating gloves/face shield/eye protection.
- P283** – Wear fire/flame resistant/retardant clothing.
- P284** – Wear respiratory protection.
- P285** – In case of inadequate ventilation wear respiratory protection.
- P231 + P232** – Handle under inert gas. Protect from moisture.
- P235 + P410** – Keep cool. Protect from sunlight.
- P301** – IF SWALLOWED:
- P302** – IF ON SKIN:
- P303** – IF ON SKIN (or hair):
- P304** – IF INHALED:
- P305** – IF IN EYES:
- P306** – IF ON CLOTHING:
- P307** – IF exposed:
- P308** – IF exposed or concerned:
- P309** – IF exposed or if you feel unwell:
- P310** – Immediately call a POISON CENTER or doctor/physician.
- P311** – Call a POISON CENTER or doctor/physician.
- P312** – Call a POISON CENTER or doctor/physician if you feel unwell.
- P313** – Get medical advice/attention.
- P314** – Get medical advice/attention if you feel unwell.
- P315** – Get immediate medical advice/attention.
- P320** – Specific treatment is urgent (see ... on this label).
- P321** – Specific treatment (see ... on this label).
- P322** – Specific measures (see ... on this label).
- P330** – Rinse mouth.
- P331** – Do NOT induce vomiting.
- P332** – If skin irritation occurs:
- P333** – If skin irritation or rash occurs:
- P334** – Immerse in cool water/wrap in wet bandages.
- P335** – Brush off loose particles from skin.
- P336** – Thaw frosted parts with lukewarm water. Do not rub affected area.
- P337** – If eye irritation persists:
- P338** – Remove contact lenses, if present and easy to do. Continue rinsing.
- P340** – Remove victim to fresh air and keep at rest in a position comfortable for breathing.
- P341** – If breathing is difficult, remove victim to fresh air and keep at rest in a position comfortable for breathing.
- P342** – If experiencing respiratory symptoms:
- P350** – Gently wash with plenty of soap and water.
- P351** – Rinse cautiously with water for several minutes.
- P352** – Wash with plenty of soap and water.
- P353** – Rinse skin with water/shower.

- P360** – Rinse immediately contaminated clothing and skin with plenty of water before removing clothes.
- P361** – Remove/Take off immediately all contaminated clothing.
- P362** – Take off contaminated clothing and wash before reuse.
- P363** – Wash contaminated clothing before reuse.
- P370** – In case of fire:
- P371** – In case of major fire and large quantities:
- P372** – Explosion risk in case of fire.
- P373** – DO NOT fight fire when fire reaches explosives.
- P374** – Fight fire with normal precautions from a reasonable distance.
- P375** – Fight fire remotely due to the risk of explosion.
- P376** – Stop leak if safe to do so.
- P377** – Leaking gas fire: Do not extinguish, unless leak can be stopped safely.
- P378** – Use ... for extinction.
- P380** – Evacuate area.
- P381** – Eliminate all ignition sources if safe to do so.
- P390** – Absorb spillage to prevent material damage.
- P391** – Collect spillage.
- P301 + P310** – IF SWALLOWED: Immediately call a POISON CENTER or doctor/physician.
- P301 + P312** – IF SWALLOWED: Call a POISON CENTER or doctor/physician if you feel unwell.
- P301 + P330 + P331** – IF SWALLOWED: rinse mouth. Do NOT induce vomiting.
- P302 + P334** – IF ON SKIN: Immerse in cool water/wrap in wet bandages.
- P302 + P350** – IF ON SKIN: Gently wash with plenty of soap and water.
- P302 + P352** – IF ON SKIN: Wash with plenty of soap and water.
- P303 + P361 + P353** – IF ON SKIN (or hair): Remove/Take off immediately all contaminated clothing. Rinse skin with water/shower.
- P304 + P340** – IF INHALED: Remove victim to fresh air and keep at rest in a position comfortable for breathing.
- P304 + P341** – IF INHALED: If breathing is difficult, remove victim to fresh air and keep at rest in a position comfortable for breathing.
- P305 + P351 + P338** – IF IN EYES: Rinse cautiously with water for several minutes. Remove contact lenses, if present and easy to do. Continue rinsing.
- P306 + P360** – IF ON CLOTHING: rinse immediately contaminated clothing and skin with plenty of water before removing clothes.
- P307 + P311** – IF exposed: Call a POISON CENTER or doctor/physician.
- P308 + P313** – IF exposed or concerned: Get medical advice/attention.
- P309 + P311** – IF exposed or if you feel unwell: Call a POISON CENTER or doctor/physician.
- P332 + P313** – If skin irritation occurs: Get medical advice/attention.
- P333 + P313** – If skin irritation or rash occurs: Get medical advice/attention.
- P335 + P334** – Brush off loose particles from skin. Immerse in cool water/wrap in wet bandages.
- P337 + P313** – If eye irritation persists: Get medical advice/attention.
- P342 + P311** – If experiencing respiratory symptoms: Call a POISON CENTER or doctor/physician.
- P370 + P376** – In case of fire: Stop leak if safe to do so.
- P370 + P378** – In case of fire: Use ... for extinction.
- P370 + P380** – In case of fire: Evacuate area.
- P370 + P380 + P375** – In case of fire: Evacuate area. Fight fire remotely due to the risk of explosion.
- P371 + P380 + P375** – In case of major fire and large quantities: Evacuate area. Fight fire remotely due to the risk of explosion.
- P401** – Store ...

- P402** – Store in a dry place.
- P403** – Store in a well-ventilated place.
- P404** – Store in a closed container.
- P405** – Store locked up.
- P406** – Store in corrosive resistant/... container with a resistant inner liner.
- P407** – Maintain air gap between stacks/pallets.
- P410** – Protect from sunlight.
- P411** – Store at temperatures not exceeding ... °C/...°F.
- P412** – Do not expose to temperatures exceeding 50 °C/122 °F.
- P413** – Store bulk masses greater than ... kg/... lbs at temperatures not exceeding ... °C/...°F.
- P420** – Store away from other materials.
- P422** – Store contents under ...
- P402 + P404** – Store in a dry place. Store in a closed container.
- P403 + P233** – Store in a well-ventilated place. Keep container tightly closed.
- P403 + P235** – Store in a well-ventilated place. Keep cool.
- P410 + P403** – Protect from sunlight. Store in a well-ventilated place.
- P410 + P412** – Protect from sunlight. Do not expose to temperatures exceeding 50 °C/122 °F.
- P411 + P235** – Store at temperatures not exceeding ... °C/...°F. Keep cool.
- P501** – Dispose of contents/container to ...

7.10 Hazard symbols

The chemicals are classified into hazard categories with associated hazard symbols.

The new EU directive for the classification, labelling and packaging (CLP) of substances and substance mixtures introduces features such as new hazard pictograms and hazard and safety sentences. The regulations will come into force in Norway on 1 December 2010 at the latest and will apply in parallel with the Regulations governing the classification, labelling etc., of hazardous chemicals that applies up until 1 June 2015.

CURRENT HAZARD SYMBOL		NEW HAZARD SYMBOLS FROM 1 DECEMBER 2010	
 VERY FLAMMABLE	 EXTREMELY FLAMMABLE		
 OXIDISING	 EXPLOSIVE		
 VERY TOXIC	 TOXIC		

CURRENT HAZARD SYMBOL		NEW HAZARD SYMBOLS FROM 1 DECEMBER 2010
 <p>HARMFUL</p>	 <p>IRRITANT</p>	
 <p>CORROSIVE</p>		
		 <p>Gas under pressure</p>
 <p>HARMFUL TO THE ENVIRONMENT</p>		

Other symbols employed to classify chemicals

SYMBOL	TEKST
H	Absorbed through the skin
K	May be carcinogenic (K1-K3, with K1 being the most harmful)
M	May be harmful to genetic material (M1-M3, with M1 being the most harmful).
R	May induce reproductive damage (R1-R3, with R1 being the most harmful)
A	May induce allergies or other forms of oversensitive reaction.

YL-labelling

- YL indicates a requirement for fresh air during the use of organic solvents.
- Groups 00-5 – the higher the value, the more critical the need for fresh air supply.
- Applies only in Scandinavia.

Hazard and safety sentences (standard sentences assigned a number)

- R sentence (risk sentence) – description of hazards.
- S sentence (safety sentence) – information regarding essential precautions.

R and S sentences will be replaced by H (Hazard) and P (Precautionary) sentences when the CLP comes into force. H and P sentences are assigned a three-digit code. The table below provides an overview of the classification of hazard and precautionary sentences in the CLP:

CODE	HAZARD SENTENCES
H200-H299	Physical hazard
H300-H399	Health hazard
H400-H499	Environmental hazard

CODE	PRECAUTIONARY SENTENCES
P100	General
P200	Preventive
P300	First aid
P400	Storage
P500	Waste